

sproti pa so dokazale skušnje, da povsodi, kjerkoli vlada „liberalna“ stranka, je primanjkljaj (deficit) za petami. Nadalje dr. Vošnjak deželno upravo na Kranjskem primerja z upravo v drugih deželah ter zopet s številkami dokazuje, kako vestno in varčno je ravnala dosedanja narodna večina na Kranjskem v vsacem obziru z deželnim denarjem in da je deželne finance izročila v najlepšem redu. — Temu ugovarjata Dežman in pl. Schrey, katerima se ve da, narodna večina ni bila nikoli po volji. Al poslanec dr. Poklukar ju zavrne, rekši, da se narodni večini po pravici ne more očitati slabo gospodarstvo, ker se je v vseh važnih denarnih zadevah nasprotna stranka vedno podvrgla narodni večini ter s to glasovala. Kar se pa tiče reorganizacije deželnih uradov, bode ta imela gotovo strankarsk pečat na čelu. — Konečno spregovoril je poročevalec pl. Vesteneck, al bolje bi bilo gotovo za-nj, ako bi bil molčal, kajti poslanec dr. Vošnjak imel je priliko, ga prav dobro ošteti ter pokazati, da vitez Vesteneck nima najmanjšega pojma o deželnem proračunu, o deželnem gospodarstvu. — Potem so obveljali gori navedeni odsekovi predlogi.

Koncem seje stavi baron Apfaltrern nujni predlog, naj deželni odbor pregleda poduk za davčne izvršitelje, ter naj, ako se pokažejo kake težnje ali kaki večji stroški, pomoči zahteva od vlade. Ker je baron Apfaltrern nekako ostro govoril proti vladi, ga deželni predsednik vitez Kalina zavrača; naposled obvelja enoglasno predlog Apfaltrernov.

(Konec prihodnjič.)

Politične stvari.

Ruskega cara beseda v Moskvi

2. decembra.

Vladarjev besede so bile vsaki čas pomenljive, ker govore le redkokrat in vselej le o važnih prilikah. V sedanjem času, ko je navada, da diplomati in ministri pletó in pletó, je beseda vladarjeva večkrat tisti meč, ki Gordijev voz kar mahoma preseka in tako je dolgočasnega razvozljanja hipoma konec.

Naši bralci se bodo še spominjali besedi sedanjega Ruskega cara Aleksandra II., ki jih je govoril l. 1876. najodličnejšim poslancem stare stolice Moskve, ko je rekel, da, če ne bo drugače, bo on sam odrešil krščanske Slované v Bolgariji. S temi besedami je bila sklenjena vojska proti Turčiji in vsega posredovanja konec.

In zopet prinaša telegram iz istega mesta besede carove, zdaj — se ve da — vse družega pomena, ki so osupnile posebno Nemško cesarstvo tako, da so na Berolinski borzi mahoma padli denarni kurzi. V sedanjih materijalnih časih ima stanje denarnih kurzov velik vpliv na politiko, notranjo in unanjo.

Kaj neki je govoril mogočni Ruski car svojim Moskovcem? Ko je po nalašč naznanjenem potovanju z Livadije proti Petrogradu več dni ko navadno mudil se v Moskvi, se je meščanstvu tega najvažnejšega mesta zahvalil meščanom za vdanost skazano o žalostnih (nihilističnih) homatijah Petrogradskih ter prosil jih to vdanost prenesti na njegovega sina, „kedar njega (očeta) več ne bo“.

Mile te besede cara Aleksandra so jako važne; glasé se kakor zadnja volja njegova, kakor napoved, da bo odpovedal se vladarstvu; vsaj tako jih tolmači ves svet. Če so res to, so velike politične važnosti in vredne, da stresejo Evropo. Vidi se, kakor da bi ta mogočni vladar bil vzel slovo od svojega naroda in na-

znanil mu drugo dôbo. Splošno je namreč znano, da je car Aleksander II. zelo prijazen Nemčiji; od tod njegova trdna zveza z njo. Prav tako je pa tudi znano, da je njegov sin nje odločen nasprotnik, ker je z dušo in telesom Rus. Ni toraj prazen Nemčije (Prusije) strah, da, kedar bo sedel Aleksander III. na Ruski prestol, utegne biti prijateljstva med njo in Rusijo konec. Tega pa se je še bolj bati zato, ker narod Ruski nikakor ni zadovoljen z izidom zadnje vojske s Turčijo, marveč očitno dolží Bismarka, da je s pogodbo v Berlinu Rusijo ponižal; enako sodi Rusko časnikaštvo, ki je silno razkačeno nad Prusijo.

Enaka mržnja zoper Prusijo in Rusko zvezo ž njo je po viših diplomatičnih krogih Ruskih. Pred kratkem je namreč prišla na svetlo knjiga od enega najviših diplomatov, ki jo je imel o Krimski vojski spisano že več let, ker se mu ni varno zdelo dati jo v tisk. Ta knjiga priobčuje veliko mikavnih, dozda še neznanih resničnih dogodov, najbolj oster pa je konec, v katerem pisatelj trdi, da ne Angleška, ne Francoska in ne Turčija niso bile res sovražnice Rusije, marveč ravno tisti, ki so se jej zdeli edini njeni prijatelji. Knjiga se spné celó tako visoko, da Avstriji za njeno nehvaležnost daje odvezo. „Politika ne vé za nobeno hvaležnost — pravi knjiga — graje vredni smo le mi Rusi, če smo se na tako hvaležnost zanašali.“

Aleksander II. je vladar, kateremu ne pustí srce, da bi preziral želje naroda svojega. Veliko je storil že za-nj, osvobodil kmetiški stan robotva, dal Rusom svobode, za kolikor so je bili zreli, in slednjič odrešil še celó kristijane na jugu Turškega jarma. Več storiti morda miroljubni vladar ne more ali nima nagnenja zato. Če bi šel dalje, bi se morda sprl z Nemčijo. Večletnega prijateljstva s to pa on ne mara razdreti, toraj se rajši umakne s prestola, nego bi se zameril narodu. Prijaznosti Prusije noče on kupiti z zamero naroda. To je blago!

Po vsem tem se svet lahko pripravi na veter, ki bo prišel iz Rusije, ko bo sedanji car prepustil prostor svojemu sinu. Za zdaj so se ga najhuje vstrašili v Berolinu, kar kažejo denarni kurzi, ki so nenadoma padli na vzdol.

Mnogovrstne novice.

* Na Dunaj ne bomo šli jabelk ali hrušek kupovat! „Oekonom“, Dunajski kmetijski časnik v svojem listu od 1. dne t. m. poroča, da 1 beli rožmarinec je veljal 1. dne t. m. 15, 20 do 30 krajcarjev, 1 cesar 10 krajc., 1 žlahni kosmač 10 do 20 krajc., 1 mašancgar 5 do 10 krajc., 1 tôfel 5 do 10 krajc. itd. 1 kilo grozdja pa 60 krajc.

Naši dopisi.

Iz Rusije 24. nov. —η. (Konec.) — „Praviteljstvenni Vestnik“ nam je te dni prinesel radostno novico, da cesar je privolil gospodu ministru narodnega prosvetščenja (ministerstvu nauka) grofa Tolstemu sprejeti častni naslov „Officier de l' Instruction Publique de France“ in nositi znamenja tega naslova. Ta naslov je francosko ministerstvo podelilo našemu ministru po predlogu razporaditeljev svetovne Pariške razstave, na kateri se je oddel našega ministerstva narodnega prosvetščenja posebno odličil. V enem iz Petrograških časopisov smo o tem čitali sledeče: „Razstava našega ministerstva narodnega prosvetščenja je bila sestavljena s posebno skrbjo. Iz razstavljenih stvari je bilo od ene strani vidno, kako se je v Rusiji šola razvijala, z druge

V sistematičnem poredku in v strogi doslednosti so bili pokazani Evropi vsi ustavi in vse postave vseh učbenih ustanov v Rusiji, kakor visokih, tako tudi srednjih in ljudskih šol, dalje učbeniki vseh predmetov in vseh vrst nauk, ki se v naših šolah učé, kakor tudi načrti šolskih poslopij in njihova vnotranja oprava. Vendar ker ustavi in programi poduka ničesa še ne dokazujejo in ne izpričujejo, da je delo poduka v prekrasnih poslopijih uspešno in da se dosega odločeni cilj, zato je ministerstvo razstavilo tudi kakor srediletne tako eksamenne pismene zadače učencev gimnazij in realk. Na razstavi so bile razložene podline pismene eksamenne zadače po latinskem in grškem jeziku, kakor tudi po aritmetiki, algebri, geometriji in trigonometriji iz gimnazije Petrograške, Carskoseljske, Pavlovske, Pskovske, Vologoške, Novgoroške, Petrozavodske, Arhangelske, Moskovske, Vladimirske, Tuljske, Kalužke, Rezenske, Kostromske, Jaroslavske, Smolenske, Orlovske, Poltavske, Kijevske, Černigorske, Severske, Kamenške, Žitomirske, Nemirovske, Nježinske in Njižgorodske, kakor tudi iz 15 realek matematične zadače in risanje in črkanje. Vsak je rad in z radovednostjo ogledaval ustave in programe naših ženskih gimnazij in progimnazij, kakor tudi pismene zadače učenic. Zraven tega so bile razstavljene vse zbirke postav in ukazov, ki se tičejo šolskih stvari in ki jih je izdalo ministerstvo narodnega prosvetljenja, kakor tudi zbirke svetejšega sinoda, imperatorske javne biblioteke, družbe sv. Gurja, instituta gluhonemih in slepih itd. Cela vrsta kart in geografičnih črtežev, prekrasno izdelanih, je dopolnjevala pojem o stanju učnega dela v Rusiji. S posebno radovednostjo so ogledavali strokovnjaki karto, ki je nagledno kazala stanje učnega dela do 1866. leta in zraven nje karto o šolah, kar se jih je odprlo po imenovanem letu do letošnjega leta. Evropejski učenjaki in strokovnjaki v šolskih delih so se čudili, kako je bilo mogoče, da se je v desetih letih odprlo ne nekolikokrat deset, ampak na sto in sto takih šol, kakoršne so gimnazije, progimnazije in realke, in kako bi jim bilo mogoče preskrbeti tak osobni sostav načelnikov, profesorjev in učiteljev, kakoršnega tirja naš vek, in kako je taka množica novorojenih šol mogla živeti pravilnim življenjem. A vendar, da se je to zgodilo, spričevalo je sto in sto pismenih nalog, katere so učenci raznih šol in razne starosti po raznih predmetih v raznih mestih Rusije izpolnili. Po zbranih in na svetovni razstavi razstavljenih dokumentih budget ministerstva narodnega prosvetljenja (brez duhovnih šol in šol družih vedomstev) za 1878. leto je znašal 15,971.289 rubljev; šol pa je bilo pod vedomstvom ministerstva narodnega uposvetljenja: univerz 8 z 8629 študenti, gimnazij in progimnazij 195 s 50.701 učenci, realk 56 z 10.888 učenci, ženskih gimnazij in progimnazij 223 s 34.878 učenicami, učiteljskih seminarij 68 s 4968 pripravniki, načelnih (ljudskih) šol 25.491 z 1,074.559 učenci. Razen imenovanih šol ministerstva narodnega prosvetljenja bilo je še: 1 univerza (Finlandska), 4 duhovne akademije pravoslavne cerkve, 53 duhovnih seminarij (pravoslavni), 70 duhovnih učilišč, 3 katolške duhovne seminarije, 19 vojnih gimnazij, 35 gimnazij pod vedenjem 4. oddeljenja cesarjeve kancelije, 16 zemljedelskih šol, in množstvo šol drugih vedomstev. Kdo se bo čudil, da tako naglo in vsestransko razvitje šolskega dela v Rusiji je izbujalo radovednost in čudenje innostrancev in posebno strokovnjakov na svetovni Pariški razstavi ter da je naklonilo našemu ministru narodnega prosvetljenja tako častno nagrado, kakoršna se v Parizu le redko komu in le visokozaslužnim možem daje.“*)

*) Več mojih tukajšnjih znancev me je prašalo, kako se je Avstrijska šolska razstava v Parizu obnesla? Prav hvaležen

Čitali smo v časopisih, da je v Avstriji uže 3 tedne dosti snega. Zima se je menda preselila z našega severja na Vaš jug. Tukaj je bilo do 3. novembra večidel suho in vedno toplo; po vseh Svetih pa je postalo deževno pri 2—5 stopnjah toplote, — snega še vedno nimamo.

V „jezikoslovni razgovor“ so se vkrale sledeče bolj važne pomote: Namesti „Deržavin“ čitaj povsod „Karamzin“; Deržavin ni še popolno čist od latinsko-nemškega zloga v ruski sintaksi. Stran 297, vrsta 1. nam. „Moj dragi“ čitaj „Moj drug“, str. 298, vrsta 20. nam. Tončarov čitaj: Gončarov, str. 298, vrsta 40. nam. Baš neomikani čitaj: Vaš neomikani, str. 305, vrsta 8. nam. pomenil čitaj: pomeni, str. 305, vrsta 31. nam. Ravno tirja čitaj: Ravno tega tirja, str. 305, vrsta 50. nam. drži čitaj: držé.

Iz Sarajeva. — V vojnem povelji je 1. t. m. baron Filipovič glavno poveljništvo svojega oddelka izročil vojvodi Virtemberškemu, izrekel popolno pripoznanje generalom in drugim častnikom, vojnim uradnikom in vojakom ter se zahvalil za natančno spolnovanje dolžnosti. Za zidanje katoliške škofove stolice je daroval 4000 gold. Kako se je prikupil armadi in meščanom vseh stanov in ver, kaže to, kar se je godilo pred njegovim odhodom. Najprej se je poslovil od vseh generalov in častnikov posadke, pri tem ga je vojvoda Virtemberg ogovoril z besedama: „odrešenik Bosne“ ter mu rekel, da je on to, kar je Radecki bil v Laški vojski. Zvečer mu je pa meščanstvo s posadko vred napravilo veličastno bakljado. Več ko 10.000 ljudi je prišlo z bakljami in lampijoni pred njegov konak (hiša, kjer biva), godba je godla Filipovičevo koračnico, deputacija 40 udov se je podala k njemu, med tem pak je množica neprenehoma gromovito „živio“ klicala. Filipovič, ginjen do solz, se zahvali ljudstvu in kaže na veliko milost našega cesarja do naroda Bosenskega. Na to zopet gromovito „živio-klici“, ko se poslovi od deputacije in gre iz konaka ter korači skoz vrste prebivalcev; zbrani so bili kristijani in mohamedanci, možki in ženske. Ob sedmih je bil velik sprehod po mestu s tremi godbami, ki so svirale cesarjeve in narodne pesmi, ljudstvo pa je klicalo „živila Avstrija!“ Vse mesto je bilo razsvetljeno, tudi trdnjava. — Ruski in Danski konsul tudi sta prišla se posloviti. Drugi dan, 2. t. m., je Filipovič napotil se preko Mostara, Metkoviča in Dubrovnika proti Trstu. Predno je odpotoval, so mu vojaki in meščani vkljub dežju in snegu ponovili svoje ovacije. Častnikom je zadnji trenutek odgovoril: „na svidenje!“ — Daljno potovanje njegovo po Bosni in po Hercegovini bilo je nepretrgana slavnostna pot. Kamor je prišel, povsod je bil navdušeno sprejet, vsak kraj z zastavami okinčan. Tako naglo se pač nobeden vojskovodja ni prikupil armadi in prebivalstvu premagane dežele.

V Gorici 8. dec. — Včeraj zjutraj je prišel v Gorico grof Chambord; grofinja supruga njegova je bila prišla že pred. — Dne 2. t. m. je imel sejo centralni odbor tukajšnje kmetijske družbe. Šlo je za predlog zadevajoč novega društvenega tajnika in pa za neko stvar, ki kaže, da naša deželna kmetijska šola ne bo imela še tistega miru in reda, brez katerega ne more uspešno delati. Znano je, da to šolo nadzoruje nek „kuratör“, v katerem so tudi udje kmetijske družbe zraven zastopnikov deželnih. V letošnji jesenski sesiji je sklenil naš deželni zbor, da naj se ustanovita dva razdelka kmetijske šole — italijanski in slovenski

bil bi „Novicam“, ko bi nam sporočile, kakošno nagrado je prejel Avstrijski gospod naučni minister Stremajer? Pis. — (Nam ni o tem nič znano. Vred.)

— vsak se svojim neodvisnim voditeljstvom in posebnim poljem. V sled prejšnjih pogodb bila je kmetijska družba prepustila deželi — oziroma kmetijski šoli — svoje posestvo blizu mestnega pokopališča. O razdelitvi šolskih poskuševališč je bilo odločeno slovenskemu oddelku omenjeno polje pri pokopališču (na Tržaški cesti). Ali — deželni odbor in drugi obračajo — jud dr. Levi pa — mogočen mož! — bi rad vse drugače obrnil. Njemu ni prav, da se je napravil šolski „dualizem“ in tedaj tudi to ne, da je slovenska šola dobila kmetijske družbe lastnino. On se je torej pismeno odpovedal častni službi v „kuratiji“ in zato se je — po njegovem nasvetu — sestavil odsek, ki ima preudariti dvoje vprašanj: 1) ali se sme kmetijska družba še na dalje vjemati s preuredbo kmetijske šole? in, če ne, 2) kaj je družbi storiti? Izvoljeni pa so v ta odsek dr. Levi, grof Mantica in dr. Maurovič. — Bomo videli, kak kruh nam spečejo ti trije gospodje. — Pretekli petek je bil v dvorani društva „Concordia“ velik koncert na korist rezervistom, katerega so se vdeležili prvi tukajšnji muzikalni veljaki. Donesel je 500 gold. — Po jutranjem (10. dec.) se bodo brale 3 ss. maše v Veliki cerkvi za rajnce vojake, ki so padli v Bosni. Dotično oznanilo je uže razposlalo katoliško društvo. To isto društvo bo imelo 12. dne t. m. občen zbor, katerega dnevni red kaže med drugim točke: katoliško časništvo; oskrnjevanje praznikov; mešane šole (to je, take, v katerih sedé dečki in deklice skupaj). — Tudi čitalnica in „Slavec“ bosta zborovala ta teden. — V Fojani (v Brdih) je nek K. očeta ubil; bilo je že pred 2 letoma pri sodnji spoznano, da nesrečni sin ni pri čisti pameti. — V Karminu so imeli ni davno ples v gledišči. Bilo je prepovedano kaditi; nekateri pa se niso zmenili za to prepoved. Prevroč občinski stražnik, ki je hotel puhanje po sili ustaviti, prenaglil se je tako, da je namesti kadilcev ubil nedolžnega moža, ki je zapustil ženo in otroke. Vsled tega je nastala v Karminskem starešinstvu kriza: vsi starešine so se odpovedali; občinski tajnik pa, katerega so dolžili, da je njegova maloskrbnost kriva omenjene nesreče, umrl je za krvolijem. — Somenj sv. Andreja je privabil pretekli ponedeljek prav veliko ljudi v mesto — ker je bilo vreme ugodno — ali kupčije ni bilo. — Zapisati moram slednjič v kroniko, da že čez osem dni nismo imeli dežja.

S Kranjskegore 4. grudna. — Po pretekli triletni dobi volili smo za občino Kranjskogoro novi zastop. Za župana je izvoljen dosedanji župan gosp. Janez Robič, trgovec in posestnik v Kranjski gori, za svetovalca pa sta bila izvoljena g. Janez Jakel, mlinar v Kranjski gori in g. Miha Razinger, c. kr. poštar in posestnik Podkorenem. In prav je tako, kajti župan naš je marljiv, za blagor občine naše ves vnet, pa tudi značajan in naroden mož. On je tudi v občinsko delovanje in občinsko gospodarstvo potrebni red upeljal in ga tudi ohranil. Da ga mi pa tudi spoštujemo, pokazalo se je to pri volilvi občinskega zastopa. Vsi odboriki so mu dali svoj glas, samo eden ne, ki je bil tudi že in sicer več časa v prejšnjih letih naš župan. Znabiti da mu ni to všeč, da sedanji župan o pravem času, od leta do leta svoj račun občini poklada, kateri se od odbora tudi sproti rešuje, nasproti pa nekateri računi prejšnjega županstva še sedaj končno niso rešeni, zakaj pa ne? — to on sam najbolje ve. — O grozni škodi, ki jo je našim krajem prizadela povodinja Save, treba, da tudi častitim bralcem poročam. (Kon. prih.)

Iz Ljubljane. — Včeraj (10. dec.) je naše mesto zopet bogatejše postalo za dobrodelno napravo. Odprla se je namreč z lepo svečanostjo dekliška sirotišnica na spodnjih Poljanah, ki jo je leta 1875. umrla

baronica Lichtenturnova dobrotnemu cilju posvetila. V pričo gospoda c. k. deželnega predsednika viteza Kaline in njegove soproge, gospoda deželnega glavarja viteza dr. Kalteneggerja in njegove soproge, gospoda mestnega župana Lašana, višje nadzornice reda usmiljenih sester gospé grofinje Brandies iz Gradca, in mnogih drugih gospej in gospodov, povabljenih k tej svečanosti, so prečastiti gospod knezoškof dr. Pogačar z veliko asistenco blagoslovili kapelico nove sirotišnice. Iz govora, ki so ga po opravljeni sv. maši imeli gospod knezoškof in s katerim so sirotišnico izročili vodstvu in oskrbi usmiljenih sester, smo izvedeli, da na velicem prostoru in jako zdravem kraju prezidana, pa za sirotišnico lepo vredjena hiša, v katero je do danes 7 ubozih deklic vzetih, ima do 115 sirot prostora. Učiteljica je gospica Nežika Zupanova, preskušena učiteljica za predmete ljudske šole, ki bode podučevala 7 dozdej sprejetih deklic v navadnih naukih ljudske šole, v ostalem pa bodo jih izrejevale blage usmiljene sestre v ta namen, da deklice, ko dorastejo, postanejo kršansko izrejene, dobre in izvedene kršenice. Tako je vse lepo vredjeno in dobrodelna ta naprava bode gotovo lepo ustrezala blagi oporoki blage ranjke baronice Lichtenturnove; le še veliko denarne pomoči je treba, da se more sirotišnica vzdržati in čedalje bolj razširiti, v kar Bog pomozi!

— (Iz seje deželnega odbora 6. t. m.) Za pristava in družega učitelja na vino- in sadjerejski šoli na Slapu namesti gosp. Žepiča, ki je šel za učitelja na slovenski oddelek deželne kmetijske šole, je bil v službo sprejet gosp. Gustav Pirc iz Kranja; — Janezu Dic-u se je pa dovolil ustop v to šolo kot plačujočemu učencu; — od občinskega odbora v Kolovratu sklenjena taksa za ogled mesa in klavne živine se je potrdila, — sklenilo se je razpisati 6 baron Wurzbachovih štipendij cesarice Elizabete za vojaške invalide; — predlogom dotičnih krajnih in okrajnih šolskih svetov se je pritrdilo, da služba učitelja na ljudski šoli v Trsteniku se podeli učitelju Francu Brezniku, služba učitelja v Dobu pa učitelju Lorencu Letnar-ju.

— (Beseda dr. Fr. Prešernu na spomin) v čitalnici preteklo nedeljo se je v pevske delu pričela z znano lepo dr. B. Ipavčevo kantato „na Prešernovem domu“ in končala z novim Hausnerjevim zborom „Potomčem“; vmes ste gospá Jeločnik-Kogelnova in pa gospica Tratnikova na glasoviru z veliko pohvalo igrali overture od Kellerja, g. Vatroslav Holec pa je deklamoval Prešernovo krasno poezijo „nestrohueno srce“. Končala pa se je „beseda“ z gledališko igro „Igralka“, ki je vseskozi veliko smeha izbujevala, pa so jo igrale tudi znane naše izvrstne moči: gospá Jeločnikova in pa gospoda Kajzel in Jeločnik; gospodična Žužekova pa je ta večer prvokrat nastopila oder in svojo nalogo tudi z veliko pohvalo izvršila. — Opomniti pa moramo na čast našim narodnim gospem in gospicam še to, da so po obilnem dohodu razodele, da so veliko bolj zavzete za Prešerna, nego naši — gospodje, katerih je bilo le malo videti v tej „besedi“.

— (Koncert filharmoničnega društva), na korist v tukajšnjih bolnišnicah bivajočim ranjenim in bolnim vojakom, ki je bil v nedeljo zvečer v reduti in pri katerem so pod vodstvom prof. Nedveda v zborih sodelovali tudi učenci tukajšnje gimnazije in realke in pa učenci in učenke tukajšnje prepandije, je v navedeni namen donesel bruto-znesca 434 gold.

— Dr. Fr. Ladislav Rieger, slavni voditelj Českega naroda, je včeraj obhajal 60rojstni god. Mestni zastop Pražki je z ozirom na velike zasluge njegove za narod Česki v obče in za Pražko občino še posebej, po od-

lični deputaciji čestital jubilaru, pa tudi Slovenci smo mu v Prago brzojavili srčen pozdrav.

— Hranilnica Ljubljanska je vsled tega, da ima nad 400.000 gold. denarja nabranega, ki ga ne more ugodno oddati, prisiljena bila v predvčeršnjem občnem zboru skleniti, da obresti od kapitalov, pri njej vloženih, od 5 gold. zniža na $4\frac{1}{2}$.

— (Vabilo k 43. odborovi skupščini „Matice Slovenske“) v sredo 18. decembra t. l. ob 5. uri popoldne v Matičini hiši na Bregu. — Dnevni red: 1. Bere se zapisnik 42. odbora seje. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo odseka za izdavanje knjig. 4. Poročilo gospodarskega odseka (o hiši „Matici“ v nakup ponudeni). 5. Razprava raznih Matičinih zadev. 6. Posamesni nasveti.

— (Dvojno vabilo.) Ker je dodelana obleka za 40 ubozih šolskih dečkov in pa za 40 ubozih šolskih deklic, za katero se po večletni lept navadi dobrotljive gospe in gospice iz društva narodne čitalnice skrbele, se bode ta obleka v dvorani čitalnični delila prihodnjo nedeljo ob 11. uri dopoldne. K tej delitvi se uljudno vabijo vsi dobrotniki in dobrotnice, ki so z milodari pripomogli, da se ubozim otrokom deli zopet popolna zimska obleka. — Ker pa ni še vse blago poplačano, ki so ga gospé podvzetnice te dobrodelne naprave kupile, zato bode tudi prihodnjo nedeljo zvečer ob 7. uri v čitalnični restavraciji po prijazni pripomoči čitalničnih gospodov pevcev „beseda“ z loterijo, katere dohodki se bodo obrnili za poplačanje dolgá. Ustopnina k tej veselici je 30 krajc. Naj bi zarad dobrodelnega namena restavracija ta večer v vseh prostorijah prepolna bila!

— (Poziv.) Iz Koroškega pridejo iz državne subvencije nakupljeni o vni konec tedna v Ljubljano. Dobijo jih sledeči gospodarji: Ažbè Gregor iz Zapotnice, Cirar Miha iz Cirkuš, Dežman Miha iz Podhoma, Korkalj Jakob iz Mlake, Končan Janec od Št. Jošta, Kržišnik Janez iz Bukovega vrha, Močilnikar Luka iz Ljubjeka, Razpotnik France iz Razpotja, Semen Ignacij iz Selc, Valoh Andrej iz Češnjic, Vodnik Martin iz Gaberške gore in Volkar Jože iz zgornjega Tuhinja. — Prihodnji torek, to je, 17. dne t. m., naj gotovo vsi pridejo po nje v Ljubljano in se oglasijo v pisarnici družbe kmetijske v Salendrovih ulicah na Bregu.

— („Vojska na Turškem od l. 1875. do konca l. 1878.“), uže zadnjič naznanjena Aleševčeva knjiga je prišla v lepi obliki z velikimi podobami danes na svitlo in se dobiva pri založniku J. Giontini-ju v Ljubljani po 50 kr., po pošti naročena veljá 55 kr. Več o mikavni knjigi prihodnjič.

— (Tisk Valvazorjeve knjige) gosp. J. Krajec, tiskar v Novemestu, tako marljivo pospešuje, da smo uže prejeli 46. zvezek.

— (Srčno zahvalo), ki sem jo izrekel v 48. listu „Novic“, ponavljam tudi častitim občanom, ki so se moje 70letnice tako prijazno spomnili, da so mi pretekli teden poslali diplome častnega občana.

V Ljubljani 10. dec. 1878.

Dr. Jan. Bleiweis.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Včeraj se je začel zopet državni zbor. Zbornica je po kratki debati sprejela predlog poslanca Gros-a, po katerem se voli odbor 18 udov v pretres Berolinske pogodbe. Tudi ministri so glasovali za predlog. Zdaj bodo tedaj Herbstovci v zbornici poslancev nadaljevali zarad zasedbe Bosne in Hercegovine tisto komedijo, ki jo je Herbst pričel v delegaciji. Tu se bode pokazalo, ali prejme grof Andrassy zaupnico ali nezaup-

nico za svojo politiko; to pa je uže danes gotovo po besedah Andrassyevih, da Bosna in Hercegovina ostanete Avstrijski deželi, kajti Turčija nikakor ni v stanu izpolniti onih pogojev, ki bi jej dali Bosno in Hercegovino nazaj. — Za zasedene potrebščine v letu 1879. je delegacija Avstrijska dovolila za zdaj 20 milijonov gold.

— Ministrov novih še ni in, kakor se sliši, bodo stari ostali do novega leta.

— Grof Hohenwart je v Pragi, in kakor nova „Presse“ poroča, ki marsikaj vedeti hoče, kar ne ve nobena druga živa duša, je neki zato šel v Prago da bi zvedel, ali pridejo Čehi v državni zbor ali ne.

Iz Zagreba. — Častni kanonik gosp. Matija Mesić, prvi rektor hrvatskega vseučilišča, slavní povestničar, značajni rodoljub, umrl je v 53. letu svoje starosti 5. dne t. m. po dolgi bolezni. Pogreb 8. dne t. m. bil je sijajin, in kako da ne bi bil? — vsaj pokojnika oplakuje vsa domovina. Na grobu njegovem imel je prorektor dr. Vojnović krasen govor in velika množica pričujočih klicala mu je v grob „slava!“

— Deputacija Bosenska, ki gre cesarju poklonit se v Pešt, je došla v soboto v Zagreb, kjer so mile jim goste slovesno sprejeli. Kakor „Obzor“ piše, je med njimi cvet naroda Bosenskega različnih ver: prvi dostojanstveniki katoliški in pravoslavni, najodličnejš begovi muhamedanski.

Iz Budapešta. — Ogerska ima uže novo ministerstvo, katerem Predsednik je Tisza, al „Pest. Lloyd“ ne prerokuje mu dolzega obstanka zarad politike njegove, ki se je zdaj zasuknilo tako, da zagovarja aneksijo Bosne in Hercegovine.

Iz Berolina. — Dne 7. t. m. je Nemški cesar, vrnivši se v svoje glavno mesto, sprejel deputacijo mestnega zastopa. Pri tej priliki je rekel: „Po srečni svoji rešitvi sem se zamislil v svoje preteklo življenje ter prašal se, sem li vreden bil rešitve. In tu sem zapazil marsikaj, najprvo, da bo treba v postavah izdatnih prememb. Do dobrega je dokazano, da je v Evropi na široko raztegnjena z a rota z namenom: s sveta spraviti vse vladajoče glave. To je znamenje, da manjka vere, in tega je kriva odgoja mladine. Ta odgoja mora biti na veliko bolj trdni in globoki verski podlagi in v tem obziru je s šolami pri nas slabo, treba jih bo preestrojiti v bolj verske šole.“ —

Iz Bosne. — Vitezu Stov. Jakšiču, c. k. nadporočniku, hrabremu vojaku v bitkah tukajšnjih, se je posrečilo, na svoje stroške prvi parobrod spraviti na derečo reko Bosno, po kateri so se dozdej vozili samo majhni turški „čamči“. Polovica pota iz Šamca do Doboja je uže z Gorenjskimi fanti srečno provozil. Za oskrbovanje naše armade bo Jakšičevo podvzetje neizmerne važnosti, zato slava energičnemu gosp. Jakšiču in čast in hvala tudi našim vrlim Gorenjskim fantom!

— V Banjiluki so 28. novembra opoldne prvi-krat po 400 letih na veliko veselje tukajšnjih katoličanov zapeli zvonovi v zvoniku katoliške cerkve.

Iz Petrograda 10. dec. — Včeraj je car pri obedu na čast vitezom Jurijevega reda napil zdravico Nemškemu cesarju, katerega je imenoval prijatelja svojega, ki junaštvo Ruske armade najbolje pozna in čisla.

Listnica vredništva. Gosp. J. J. v J: Vašega „Posl.“ ne moremo natisniti zato, ker se nikomur ne more pravica kratiti, ki „zdihuje po bolji šoli“, naj je tu ali tam. — Gosp. J. A. v Br: Ker smo isti dopis uže poprej čitali v dveh tukajšnjih listih, iz katerih smo posneli malo vrstic v današnjem listu, ga nismo mogli natisniti kot „izv. dopis“.

Popravek. V zadnjem listu „Novic“ na strani 389. v 3. vrsti od spodaj namesti „z navadnimi odborniki“ beri: „z narodnimi odborniki“.